

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТЭС

2026 IV

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

АГУУЛГА

ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, дүүргээр		3
I	 ЭРҮҮЛ МЭНД	5
II	 ТӨСӨВ	9
III	 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	13
IV	 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ	16
V	 ГЭМТ ХЭРЭГ	19
VI	 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	25
VII	 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	29
ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ		30

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй
- * урьдчилсан гүйцэтгэл
- ** дахин
- ¹ товчилсон үгийн тайлбар

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Та цахим хэлбэрээр үзэж буй тохиолдолд тухайн салбарын логог дарж дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгтээр MS-Excel хэлбэрээр татан авах боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

V. Та өөрийн гар утаснаас QR code уншуулагч аппликейшн ашиглан тухайн салбарын хавсралт хүснэгтийг MS-Excel хэлбэрээр татан авч үзэх боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ХҮСНЭГТ 1. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 IV	2023 IV	2024 IV	2025 IV	2026 IV	
Шинээр төрсөн хүүхэд	Хүн	10 199 ^{↓162}	11 580 ^{↑135}	10 347 ^{↓106}	9 657 ^{↓67}	9 690 ^{↓03}	
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	Хүн	145 134 ^{↑7.1**}	6 179 ^{↓95.7}	5 972 ^{↓3.4}	7 147 ^{↑19.7}	8 352 ^{↑16.9}	
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	Тоо	9 746 ^{↑20**}	9 678 ^{↓0.7}	9 058 ^{↓6.3}	13 119 ^{↑44.8}	13 818 ^{↓5.3}	
Хэрэглээний үнийн индекс, (жилийн өөрчлөлт)	Хувь	2.9 ^{↓0.5}	1.4 ^{↓1.5}	0.6 ^{↓0.8}	0.3 ^{↓0.3}	3.0 ^{↑2.7}	
Доллар (АНУ)	3 042 ^{↑6.7}	3 496 ^{↑14.9}	3 377 ^{↓3.4}	3 542 ^{↑4.9}	3 574 ^{↑0.9}	3 561 ^{↑3.8}	
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Юань (БНХАУ)	473 ^{↑8.2}	508 ^{↑7.4}	466 ^{↓8.3}	485 ^{↑4.1}	523 ^{↑7.8}	511 ^{↑8.7}
	Рубль (ОХУ)	38	43 ^{↑13.2}	36 ^{↓16.3}	43 ^{↑19.4}	47 ^{↑9.3}	46 ^{↑35.3}
Нийслэлийн төсвийн орлого	Тэрбум төгрөг	423.2 ^{↑25.7}	613.4 ^{↑44.9}	958.3 ^{↑56.2}	1 137.8 ^{↑18.7}	1 243.2 ^{↑9.3}	
Нийслэлийн төсвийн зарлага	Тэрбум төгрөг	354.6 ^{↑7.9}	539.5 ^{↑52.1}	718.4 ^{↑33.2}	1 363.8 ^{↑89.8}	606.2 ^{↑17.8}	
Агаарын дундаж температур	°C	3.4	0	4.9	4.7	3.7	

* Дахин их

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2025 I-IV						2026 I-IV					
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр			Хамгийн бага			Хотын дундаж	Хамгийн өндөр			Хамгийн бага
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	357	Баянгол	8 797	Налайх	59	357	Баянгол	8 797	Налайх	59		
			Чингэлтэй	1 490	Багануур	47		Чингэлтэй	1 490	Багануур	47		
			Сүхбаатар	688	Багахангай	32		Сүхбаатар	688	Багахангай	32		
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	16	Багануур	29	Баянзүрх	10	15	Багануур	37	Хан-Уул	9		
			Сүхбаатар	17	Чингэлтэй	9		Налайх	23	Баянгол	6		
			Налайх	18	Багахангай	-		Сүхбаатар	14	Багахангай	-		
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	43	Багануур	42	Хан-Уул	26	50	Багануур	49	Сүхбаатар	31		
			Баянзүрх	39	Налайх	18		Баянзүрх	48	Налайх	25		
			Баянгол	34	Багахангай	13		Чингэлтэй	38	Багахангай	5		
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	83	Баянзүрх	123	Баянгол	91	77	Баянзүрх	191	Налайх	86		
			Сүхбаатар	121	Багахангай	80		Хан-Уул	175	Багахангай	58		
			Хан-Уул	120	Багануур	26		Чингэлтэй	119	Багануур	25		
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	119	Сүхбаатар	200	Сонгино-хайрхан	78	125	Сүхбаатар	213	Багануур	69		
			Чингэлтэй	140	Налайх	41		Чингэлтэй	175	Багахангай	45		
			Баянгол	133	Баганхангай	29		Баянгол	142	Налайх	40		

ЭРҮҮЛ МЭНД 2026 оны эхний IV сард

ᠮᠠᠨᠢᠵᠡ
ᠬᠡᠮᠡᠨᠳᠡ

Амаржсан эх

2025 IV 1715

2026 IV 1649

3.8%

Шинээр төрсөн хүүхэд

2025 IV 1724

2026 IV 1679

2.8%

Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд

2025 IV 986

2026 IV 1246

26.4%

0-1 насны хүүхдийн
эндэгдэл

2025 IV 26

2026 IV 22

1-5 насны хүүхдийн
эндэгдэл

2025 IV 3

2026 IV 3

ЭРҮҮЛ МЭНД

Дүүргийн хэмжээнд 2026 оны эхний IV сард 1246 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 260 (26.4%) хүнээр өссөн байна.

Дүүргийн хэмжээнд 2026 оны 4 дүгээр сарын байдлаар 1246 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 260 (26.4%) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 17.7 (94.1%) хүнээр өссөн байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 64 (5.1%) цусан суулга, 45 (3.6%) улаан эсэргэнэ, 12 (1%) гепатит, 158 (12.7%) салхин цэцэг, 4 (0.3%) гахайн хавдар, 14 (1.1%) сальмонеллэз, 6 (0.5%) ёлом, 287 (23%) гар хөл, амны өвчин, 115 (9.2%) улаанбурхан, 11(0.9%) хоолны хордлого, 26 (2.1%) эритема B08.3, 111 (8.9%) тэмбүү, 53 (4.3%) заг хүйтэн, 104 (8.3%) шинээр илэрсэн сүрьеэ, 83 (6.6%) трихомониаз, 60 (4.8%) B34.1

энтеровируст халдвар, 93 (7.6%) бусад халдварт өвчлөгчид тус тус эзэлж байна. Халдварт өвчнийг өмнөх онтой харьцуулахад салхинцэцэг 98 (38.3%), ёлом 7 (53.8%), хоолны хордлого 35 (76.1%), тэмбүү 39 (26%), заг хүйтэн 39 (42.4%), трихомониаз 18 (17.8%) тус тус буурсан байна. Харин цусан суулга 21 (48.8%), улаан эсэргэнэ 25 (2.2 дахин), ГХА өвчин 254 (8.7 дахин), эритема B08.3 3 (13%), гепатит 3 (33.3%), улаан бурхан 23 (25%), сальмонеллэз 4 (40%) тус тус өссөн байна.

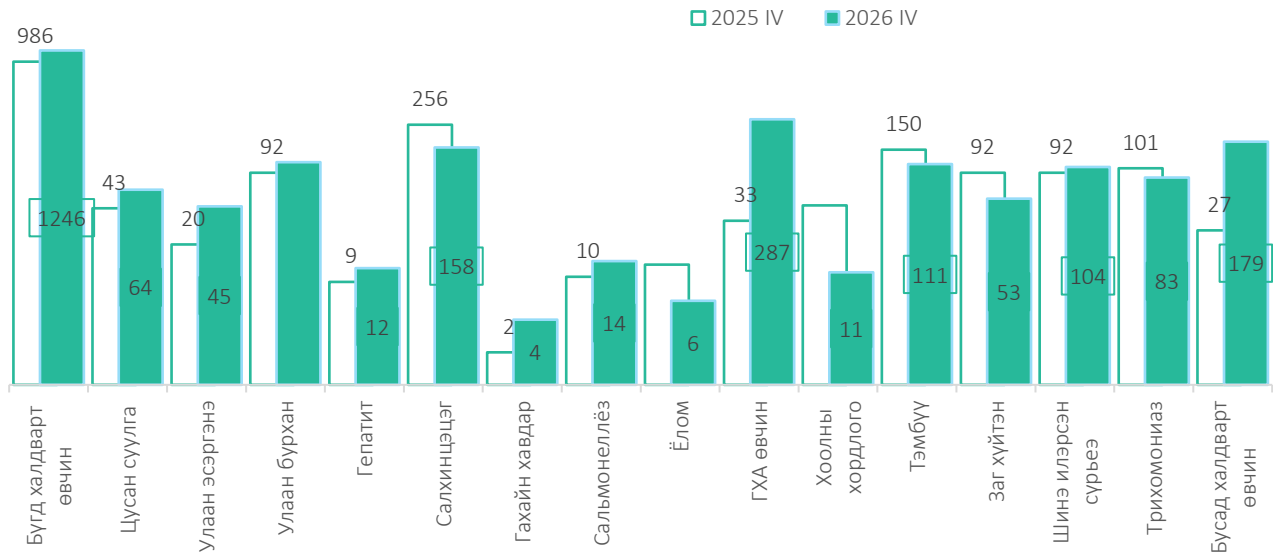
ХҮСНЭГТ 3. ДҮҮРЭГТ ГАРСАН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний IV сард

Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжих нэгж	2024 I-IV	2025 I-IV	2026 I-IV	Өсөлт, бууралт 2026/2025	
					тоо/нэгж	хувь
НИЙТ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН	Бодит тоо	819	986	1246	260	26.4
Үүнээс цочмог халдварт өвчин	Бодит тоо	441	551	806	255	46.3
Цусан суулга	Бодит тоо	77	43	64	21	48.8
Улаан эсэргэнэ	Бодит тоо	32	20	45	25	2.2**
Менингит	Бодит тоо	0	0	0	0	0
Гепатит	Бодит тоо	7	9	12	3	33.3
Салхинцэцэг	Бодит тоо	219	256	158	-98	-38.3
Гахайн хавдар	Бодит тоо	19	2	4	2	100.0
Сальмонеллэз	Бодит тоо	10	10	14	4	40.0
Ёлом	Бодит тоо	9	13	6	-7	-53.8
ГХА өвчин	Бодит тоо	64	33	287	254	8.7**
Улаан бурхан	Бодит тоо	0	92	115	23	25.0
Хоолны хордлого	Бодит тоо	4	46	11	-35	-76.1
Эритема B08.3	Бодит тоо	0	23	26	3	13.0
Тэмбүү	Бодит тоо	134	150	111	-39	-26.0
Заг хүйтэн	Бодит тоо	63	92	53	-39	-42.4
Шинэ илэрсэн сүрьеэ	Бодит тоо	94	92	104	12	13.0
Трихомониаз	Бодит тоо	87	101	83	-18	-17.8

V34.1 Энтеровируст халдвар Бодит тоо 0 0 60 60 0

**дахин их

ЗУРАГ 1. ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, ТӨРЛӨӨР

2026 оны 4 дүгээр сарын байдлаар 1649 эхээс 1676 хүүхэд мэндэлсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үед 1715 эхээс 1724 хүүхэд мэндэлж байжээ. Тайлант хугацаанд 0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл 22 гарсан нь өмнөх оны мөн үеээс 4 (15.4%) буурсан байна. 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 3 гарсан нь өмнөх оны мөн үетэй адил байна.

ХҮСНЭГТ 4. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ IV САРД

Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжих нэгж	Эхний улирал			Зөрүү	
		2024 I-IV	2025 I-IV	2026 I-IV	Тоо	Хувь
Амаржсан эхийн тоо	тоо	1 857	1 715	1 649	-66	-3.8
Амьд төрсөн хүүхэд	тоо	1 864	1 724	1 676	-48	-2.8
Нийт нас баралт	тоо	577	549	562	13	2.4
0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	24	26	22	-4	-15.4
1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	3	3	3	0	0.0
Төрөхийн улмаас эндсэн эх	тоо	2	0	1	1	0

Эмнэлгийн байгууллагууд 2026 оны 4 дүгээр сарын байдлаар 429804 хүн үзлэг хийсний 166273 (38.7%) нь урьдчилан сэргийлэх, 106312 (24.7%) нь гэрийн үзлэг байна.

Тайлант хугацаанд 162 эх шинээр жирэмсний хяналтад орсноос 5 (3.1%) нь цус багадалттай, 3 (1.9%) трихомоноз, 2 (1.2%) тэмбүү тус тус өвчлөл эерэг гарсан байна. Шинээр хяналтанд орсон жирэмсэн эхчүүдийн 158 (97.5%) нь

жирэмсний эхний 3 сартайдаа хяналтад орсон байна. 2026 оны 4 дүгээр сарын байдлаар артерийн гипертензи өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт 51460 хүн хамрагдсанаас 30784 (59.8%) эмэгтэйчүүд байна. Үүнээс давтан үзлэгт 1148 (2.2%) нь хамрагдсан байна. Чихрийн шижин хэв шинж 2-ын эрт илрүүлгийн үзлэгт 32437 хүн хамрагдсанаас 19137 (59%) нь эмэгтэйчүүд байна. Тайлант хугацаанд эрт илрүүлгийн үзлэгт

хамрагдсан нийт хүний 15188 (59.2%) нь артерийн гипертензи өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт, 8787 (34.2%) нь чихрийн шижин хэв шинж 2-ын эрт илрүүлгийн үзлэгт, 1688 (6.6%) нь элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгт тус тус хамрагдсан байна.

Тайлант хугацаанд 0-5 насны 12667 хүүхдийн өсөлтийн үндсэн үзүүлэлтийг шалгахад 0-5 насны хүүхдүүдийн 17 (0.1%) нь туранхай, 23 (0.2%) нь тураалтай, 21 (0.2%) нь өсөлтийн хоцрогдолтой хүүхэд байсан байна. Амбулатороор үйлчлүүлсэн 0-5 насны 127 хүүхэд А амин дэм, 6224 хүүхэд Д амин дэм тус тус уусан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт:

Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох):

Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

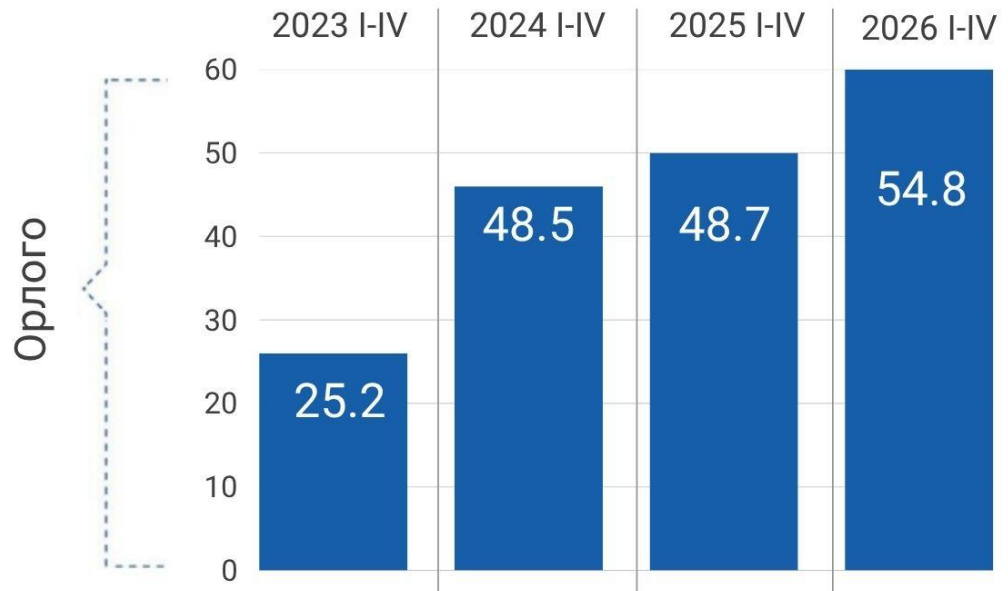
Эх үүсвэр: Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүл мэндийн төв

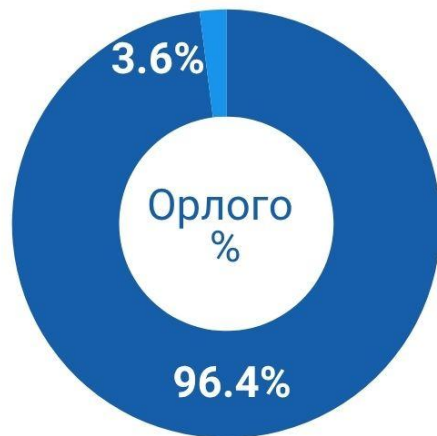
ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

2026 оны IV сар, тэрбум төгрөг

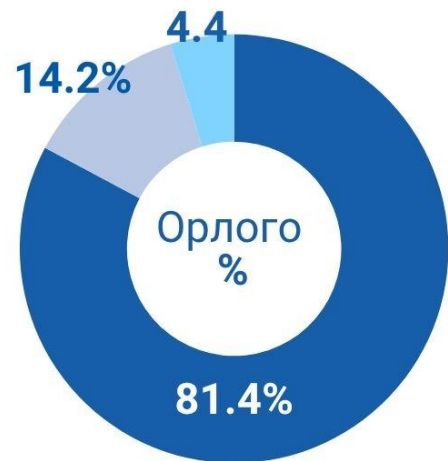
Арсгал

Төсвийн орлогын бүтэц

Татварын орлогын бүтэц

- Татварын орлого
- Татварын бус орлого

- Орлогын албан татвар
- Өмчийн татвар
- Бусад татвар

ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого өмнөх оны мөн үеэс 12.6 хувиар өслөө.

Дүүргийн нийт орлого, тусламжийн хэмжээ 2026 оны IV сард 54814.8 (80.1%) сая төгрөгт хүрч төлөвлөснөөс 13618.2 (19.9%) сая төгрөгөөр дутуу бүрдсэн бол өмнөх оны мөн үеэс 6142.6 (12.6%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Төсвийн нийт орлогын гүйцэтгэлийн 52858.3 (96.4%) сая төгрөгийг татварын орлого, 1956.5 (3.6%) сая төгрөгийг татварын бус орлого бүрдүүлжээ. Нийт татварын орлогод 43041.8

(81.4%) сая төгрөгийг орлогын албан татвар, 2321.5 (4.4%) сая төгрөгийг өмчийн татвар, 4918.8 (9.3%) сая төгрөгийг газрын төлбөр, 2576.2 (4.9%) сая төгрөгийг бусад төлбөр хураамж тус тус эзэлж байна. Тайлант оны татварын орлогын дүн өмнөх оны IV сараас 5794.0 сая төгрөгөөр буюу 12.3 хувиар өссөн байна.

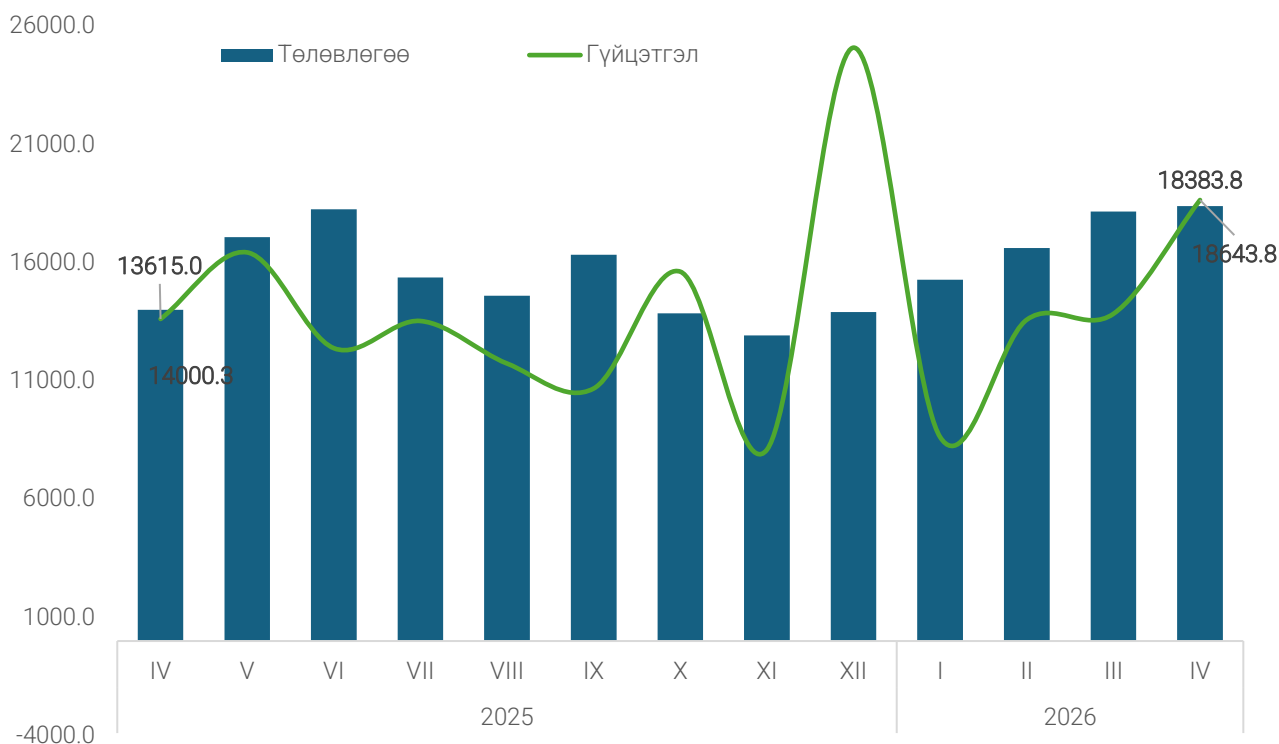
ХҮСНЭГТ 5. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2026 ОНЫ ЭХНИЙ IV САРД

Үзүүлэлт	Төсвийн орлого/сая.төг/				Өөрчлөлт Хувь
	2025 I-IV		2026 I-IV		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	60 407.4	48 672.2	68 433.0	54 814.8	-19.9
1. Татварын орлого	57 507.1	47 064.3	67 512.8	52 858.3	-21.7
1.1 Орлогын албан татвар	47 497.5	38 073.7	56 319.9	43 041.8	-23.6
1.1.1.Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	27 206.6	24 106.8	35 089.3	29 347.1	-16.4
1.1.2. Үйл ажиллагааны орлого	2750	2 616.1	3 437.5	3 093.0	-10.0
1.1.3. Хөрөнгийн орлого	4375	3 319.7	4 991.0	3 203.9	-35.8
1.1.4. Хөрөнгө борлуулсны орлого	2200	2 130.5	3 648.1	3 965.5	8.7
1.1.5. Хувь хүнээс суутгасан ОАТ	10 965.9	5 900.6	9 154.0	3 432.3	-62.5
1.2. Өмчийн татвар	1 117.1	1 983.6	3 097.3	2 321.5	-25.0
1.2.1. Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1100	1 961.8	3 077.7	2 298.9	-25.3
1.2.2. Бууны албан татвар	15	15.5	15.6	17.2	10.3
1.2.3. Малын тоо толгойн албан татвар	2.1	6.3	4	5.4	35.0
1.3. Газрын төлбөр	6 134.7	4 584.3	5 358.6	4 918.8	-8.2
1.3.1.Газрын төлбөр	6 134.7	4 584.3	5 358.6	4 918.8	-8.2
1.4. Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	18.9	11.6	19.6	0.3	-98.5
1.4.1. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	18.9	11.6	19.6	0.3	-98.5
1.5. Бусад нийтлэг төлбөр хураамж	2 738.9	2 411.1	2 717.4	2 575.9	-5.2
1.5.1. Улсын тэмдэгтийн хураамж	859.4	177.1	137.2	153.4	11.8
1.5.2. Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1 875.9	2 223.2	2 573.7	2 413.6	-6.2
1.5.3 Ус рашаан ашигласны төлбөр	3.6	10.8	6.5	8.9	36.9
2.Татварын бус орлого	2 900.3	1 607.9	920.2	1 956.5	2.1*
2.1. Хүү, торгуулийн орлого	915.8	618.8	550.9	1 625.6	2,9*
2.2. Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	70.5	59.4	69.3	54.0	-22.1
2.3. Бусад орлого	1 914.0	929.7	300	276.9	-7.7

ХҮСНЭГТ 6. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, 2026 ОНЫ ЭХНИЙ IV САРД

Төсвийн орлого			Үүнээс:						
Бүгд	Биелэлт %	Зөрүү сая.төг	Татварын орлого			Татварын бус орлого			
			Бүгд	Биелэлт %	Зөрүү сая.т	Бүгд	Биелэлт %	Зөрүү сая.т	
Дүн	54 814.8	80.1	-13 618.2	52 858.3	78.3	-14 654.5	1 956.5	2.1*	1 074.7

ЗУРАГ 2. ТӨСВИЙН ОРЛОГО, САРААР

Энэ оны IV сард төсвийн орлогын төлөвлөгөө 18383.7 сая төгрөг, гүйцэтгэл 18643.8 сая төгрөгт хүрч сарын гүйцэтгэл 1.4

хувиар давж биелсэн байна. Энэ нь өнгөрсөн оны IV сараас төсвийн орлогын төлөвлөгөө 31.3 хувиар, гүйцэтгэл 36.9 хувиар өсжээ.

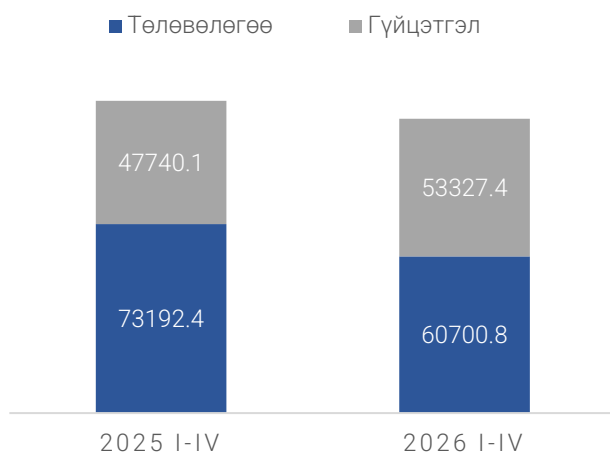
ХҮСНЭГТ 7. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, 2026 ОНЫ ЭХНИЙ IV САРД

Үзүүлэлт	Батлагдсан төсөв жилээр	Төсвийн зарлага/сая.төг/ 2026 I-IV		Хувь
		Төсөв	Гүйцэтгэл	
НИЙТ ЗАРЛАГА	223 048.1	60 700.8	53 327.4	87.9
Урсгал зардал	174 097.2	54 395.4	47 021.9	86.4
Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	160 406.4	49 848.1	42 587.8	85.4
Урсгал шилжүүлэг	13 690.8	4 547.3	4 434.1	97.5
Хөрөнгийн зардал	48 950.9	6 305.5	6 305.5	100.0

Мэдээллийн эх үүсвэр: Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргын Тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

Дүүргийн оны эхний IV сарын төсвийн зарлага 53327.4 сая төгрөг бөгөөд нийт батлагдсан төсвийн 27.2%-ийг эзэлж байна. Үүнээс 87.9 хувь буюу 53327.4 сая төгрөгийг зарцуулжээ. Энэ сарын зарцуулсан зардлын 86.4 хувийг урсгал шилжүүлгийн зардал, 12.1 хувийг хөрөнгийн зардалд зарцуулжээ.

ЗУРАГ 3. ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, ОНЫ ЭХНИЙ IV САРААР

2026 оны эхний IV сарын төсвийн төлөвлөсөн зардал өмнөх оны мөнх үеэс 12491.6 (17.1%) сая төгрөгөөр буурсан бол гүйцэтгэл 5587.3 (11.7%) сая төгрөгөөр өссөн байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого:

Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Төсвийн зарлагын ангилал:

Урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, эргэн төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл гэж ангилна.

Урсгал зардал:

Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Татварын бус орлого:

Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого:

Тогтворжуулалтын сан, ирээдүйн өв сан, хуримтлалын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

Улсын төсөв:

Улсын Их Хурлаас батлан Засгийн газар бүрдүүлж зарцуулах төсөв юм.

Эх үүсвэр: Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг Даргын тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Нийгмийн даатгалын сангийн орлогын гүйцэтгэл оны эхний IV сард 1.8%-иар давж биелсэн байна.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн нийт орлогын төлөвлөгөө 2026 оны эхний IV сард 82.8 тэрбум, гүйцэтгэл 84.2 тэрбум төгрөгт хүрч биелсэн байна. Үүний 83.4%-ийг тэтгэврийн

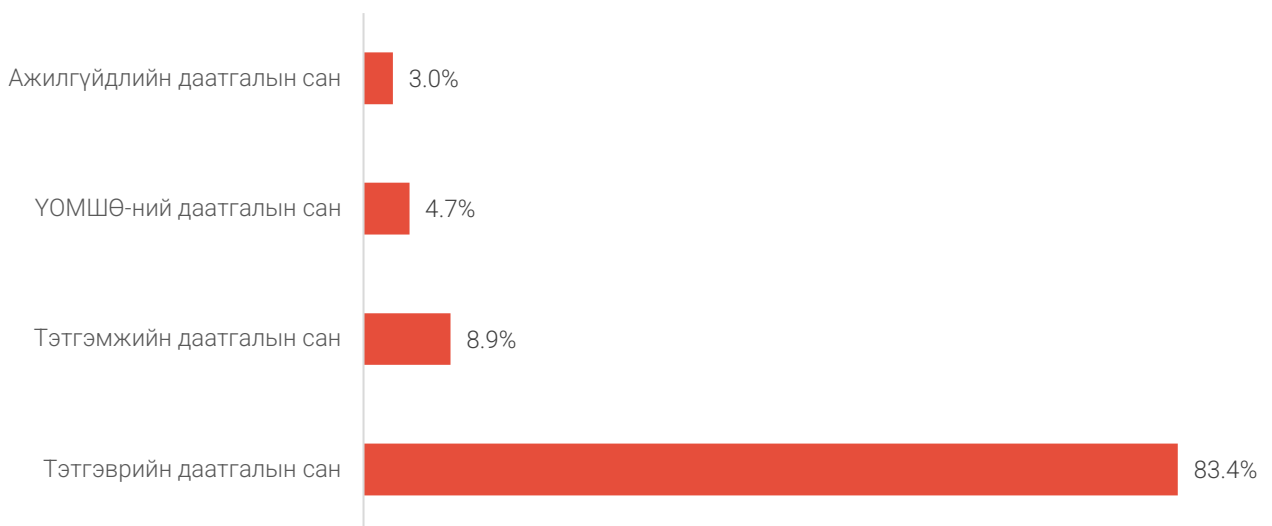
даатгал, 8.9%-ийг тэтгэмжийн даатгал, 4.7%-ийг ҮОМШӨ-ний даатгал, 3.0%-ийг ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого тус тус эзэлж байна

ХҮСНЭГТ 8. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, 2026 ОНЫ IV САРД

Үзүүлэлт	2026 I-IV	
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	сая төгрөг	
Нийт орлого	82 755.6	84 225.4
Тэтгэврийн даатгалын сан	68 380.0	70 251.5
Тэтгэмжийн даатгалын сан	7 332.5	7 496.0
ҮОМШӨ ¹ -ний даатгалын сан	4 514.0	3 937.4
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	2 529.1	2 540.5

ҮОМШӨ¹-Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

ЗУРАГ 4. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ХУВИАР

Нийгмийн даатгалын сангаас 2026 оны IV сард 199.9 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг 53457 хүнд олгожээ. Үүний 176.1 (88.1%) тэрбум төгрөгийг тэтгэврийн даатгалын сангаас, 10.8 (5.4%) тэрбум төгрөгийг тэтгэмжийн даатгалын сангаас, 1.2 (0.6%) тэрбум төгрөгийг ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас, 11.8 (5.9%) сая төгрөгийг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас тус тус олгосон байна. Тэтгэврийн

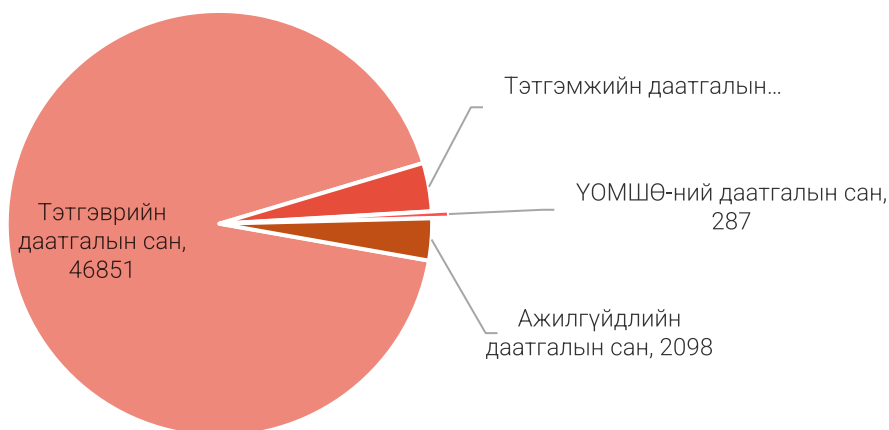
даатгалын сангийн 79.0%-ийг өндөр насны тэтгэвэр, 9.1%-ийг Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэвэр, 3.1%-ийг Тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр, 8.9%-ийг Цэргийн албан хаагчийн тэтгэвэр болон бусад зардал эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 9. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ

	Үзүүлэлт	Тэтгэвэр, тэтгэмж авагчдын тоо	2026 I-IV	
			Төлөвлөгөө сая төгрөг	Гүйцэтгэл
	Нийт олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж	53 457	198 121.7	199 899.9
1	Тэтгэврийн даатгалын сан	46 851	173 766.1	176 066.0
	1.1.Өндөр насны тэтгэвэр	36 788	138 191.3	139 068.8
	1.2.Хөдөлмөрийн чадвар алдсны тэтгэвэр	5 673	15 396.3	15 978.4
	1.3.Тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр	1 868	4 833.6	5 403.0
	1.4.Цэргийн албан хаагчийн тэтгэвэр	2 522	15 223.8	15 603.9
	1.5.Бусад зардал	-	21.1	11.8
2	Тэтгэмжийн даатгалын сан	4 221	11245.9	10 845.7
	2.1.ХЧТА тэтгэмж	2 077	1068.22	1 123.9
	2.2.Жирэмсний болон амаржсаны	1 654	8235.7	8 169.8
	2.3.Нас барсан даатгуулагчийн гэр бүлд олгох тэтгэмж	490	1719.6	1 461.0
	2.4.Бусад зардал	-	222.3	91.0
3	ҮОМШӨ-ний даатгалын сан	287	1306.3	1 205.2
	3.1.Хөдөлмөрийн чадвар алдсаны тэтгэвэр	214	1012.2	925.2
	3.2.Тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр	37	148.1	175.1
	3.3.ҮОМШӨ тэтгэмж	36	68.2	75.1
	3.4.ҮОМШӨ сувиллын зардал	-	19.9	0.1
	3.5.Бусад зардал	1	57.9	29.8
4	Ажилгүйдлийн даатгалын сан	2 098	11 803.4	11 783.0
	4.1.Ажилгүйдлийн тэтгэмж	2 098	11803.3	11 782.9
	4.2.Бусад зардал	-	0.1	0.1

Мэдээллийн эх үүсвэр: Сонгинохайрхан дүүргийн Нийгмийн даатгалын газар

ЗУРАГ 5. ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ АВАГЧДЫН ТОО, ОНЫ ЭХНИЙ IV САРД

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нийгмийн даатгал:

Иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Тэтгэмж:

Хөдөлмөрийн чадвараа түр хугацаагаар алдах, жирэмсний, амаржсаны чөлөө эдлэх, ажилгүй болох тохиолдолд даатгуулагч өөрт нь, даатгуулагч нас барах тохиолдолд гэр бүлд нь хууль заасан болзол, нөхцөлийн дагуу нийгмийн даатгалын сангаас тодорхой хугацаанд буюу нэг удаа олгох мөнгөн олговор байна. Эрүүл мэндийн доройтолтой, гэр бүлийн халамж, асрамж дутагдалтай, бие даан эсхүл бусдын тусламжгүйгээр хэвийн амьдрах боломжгүй, өвөрмөц хэрэгцээ бүхий иргэн, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэнд наадзахын хэрэгцээг нь хангах зорилгоор

Эх үүсвэр:

Дүүргийн Нийгмийн даатгалын газар

улсаас тэтгэвэр, тэтгэмж олгох, тусгайлсан үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

Нийгмийн даатгалын сан:

Ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Тэтгэвэр:

Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөдөлмөрийн чадвараа алдсан бол хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний асрамжид байсан гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүнд нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн олговор юм.

Даатгуулагч:

Хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг хэлнэ.

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Сонгинохайрхан дүүрэгт Нийгмийн халамжийн зарлага 2026 оны эхний IV сард 93.4 сая төгрөгт хүрсэн байна.

Нийгмийн халамж нь орлого багатай, хүүхэд, өндөр настан, хөгжлийн бэршээлтэй иргэн зэрэг зорилтот бүлэгт чиглэсэн төрөөс иргэдээ дэмжих арга хэрэгсэл юм.

Сонгинохайрхан дүүргийн нийгмийн халамжийн сангаас 2026 оны эхний 4 сард 677.0 мянган хүнд 93439.8 сая төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж, хөнгөлөлт, тусламж олгогдсон байна.

ХҮСНЭГТ 10. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ЗАРЛАГА, төрлөөр, оны эхний IV сард

Үзүүлэлт	2026 I-IV		Нийт халамжийн санд эзлэх хувь
	Хүн	Гүйцэтгэл	
	Тоо	Сая төгрөг	
Нийт	676 988	93 439.8	100
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр	26 239	12 224.9	13.1
Асаргааны тэтгэмж	26 686	9 264.4	9.9
Эх, эцэг, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	41 644	3 015.1	3.2
Алдар цолтой ахмад настанд олгох хөнгөлөлт, тусламж	15	5 322	5.7
Хүүхдийн мөнгө	529 841	52 680.1	56.4
Онцгой тохиолдлын мөнгөн тэтгэмж	31	37.2	0.04
Амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	6 705	2 818.6	3.02
Ахмад настны хөнгөлөлт, тусламж	2 078	531.7	0.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламж	2 036	441.1	0.5
Алдарт эхийн одон	23 478	5 623.8	6.02
Насны хишиг	18 235	1 480.9	1.52

Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж, хөнгөлөлт, тусламжийн 52680.1 (56.4%) сая төгрөгийг хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, 12224.9 (13.1%) сая төгрөгийг нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, 9264.4 (9.9%) сая төгрөгийг асаргааны тэтгэмж, 5623.8 (6.02%) сая төгрөгийг алдарт эхийн одонгийн тэтгэмж, 5322 (5.7) сая төгрөгийг алдар цолтой ахмад настанд олгох хөнгөлөлт, тусламж, 3015.1 (3.2%) сая төгрөгийг эх, эцэг, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж, 2818.6 (3.02%) сая төгрөгийг амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж, 1480.9 (2.146%) сая төгрөгийг насны хишигийн тэтгэмж, үлдсэн 1010 (1.14%) сая төгрөгийг онцгой тохиолдлын мөнгөн тэтгэмж, ахмад настны хөнгөлөлт, тусламж, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламж тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 11. АХМАД НАСТНЫ ТЭТГЭМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ, төрлөөр, оны эхний IV сард

Үзүүлэлт	2026 I-IV		Нийт ахмад настны тэтгэмж, хөнгөлөлтөнд эзлэх хувь
	Хүн	Гүйцэтгэл	
	Тоо	Сая төгрөг	
Нийт	2 078	531.7	100
Оршуулгын тэтгэмж	44	115.0	21.6
Рашаан сувилал	74	18.7	3.5
Протез	664	173.6	32.6
Ортопед, тусгай хэрэгсэл	1 110	145.6	27.5

“Дүүргийн нийгэм, эдийн засгийн байдал” 2026 оны IV сарын танилцуулга

Ахмад настны тэтгэмж, хөнгөлөлтийн 173.6 (32.6%) сая төгрөгийг рашаан сувилалд амрах хөнгөлөлт, 145.6 (27.5) сая төгрөгийг протез /Сүүж-түнхний үе, өвдөгний үе, сүүж-түнх, дунд чөмөг, шилбэ, шилбэний түгжээт хадаас, өвдөгний тулгууртай шилбэний, тавхай, тавхайн урд хэсэг, мөр, бугалга, тохой, шуу, сарвуу, хуруу, хиймэл шүд, эрүү, зүрхний хиймэл

хавхлага, гавлын титан бүрхэвч, дунд чихний титан, шилэн нүд, хуванцар нүд, нүдний болор, нүдний уян болор зэргийг суулгах/-ийн хөнгөлөлт, 115 (21.6%) сая төгрөгийг оршуулгын тэтгэмж, 78.8 (14.8%) сая төгрөгийг ортопед, тусгай хэрэгслийн хөнгөлөлт, 18.7 (3.5%) сая төгрөгийг амралт сувиллын хөнгөлөлт тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 12.

ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭНИЙ ХӨНГӨЛӨЛТ, тусламж, төрлөөр, оны эхний IV сард

Үзүүлэлт	2026 I-IV		Нийт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламжинд эзлэх хувь
	Хүн	Гүйцэтгэл	
	Тоо	Сая төгрөг	
Нийт	2 036	441.1	100
Оршуулгын тэтгэмж	48	148.0	33.5
Харилцаа, холбооны зардал	964	20.8	4.7
Рашаан сувилал	41	15.0	3.4
Цэцэрлэг, сургуулийн унааны хөнгөлөлт	178	35.6	8.1
Ортопед, тусгай хэрэгсэл	325	141.1	32.0
Протез	175	37.9	8.7
Түлш, орон сууцны үнийн хөнгөлөлт	305	42.7	9.6

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөнгөлөлт, тусламжийн 148.0 (33.5%) сая төгрөгийг оршуулгын тусламж, 141.1 (32.0%) сая төгрөгийг ортопед, тусгай хэрэгслийн хөнгөлөлт, 42.7 (9.6%) сая төгрөгийг түлш, орон сууцны үнийн хөнгөлөлт, 37.9 (8.7%) сая төгрөгийг протез /Сүүж-түнхний үе, өвдөгний үе, сүүж-түнх, дунд чөмөг, шилбэ, шилбэний түгжээт хадаас, өвдөгний тулгууртай шилбэний, тавхай, тавхайн урд хэсэг, мөр, бугалга, тохой, шуу, сарвуу, хуруу,

хиймэл шүд, эрүү, зүрхний хиймэл хавхлага, гавлын титан бүрхэвч, дунд чихний титан, шилэн нүд, хуванцар нүд, нүдний болор, нүдний уян болор зэргийг суулгах/-ийн хөнгөлөлт, 35.6 (8.1%) сая төгрөгийг цэцэрлэг сургуулийн унааны хөнгөлөлт, 20.8 (4.7%) сая төгрөгийг харилцаа, холбооны зардал, 15.0 (3.4%) сая төгрөгийг рашаан сувиллын хөнгөлөлт, тус тус эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нийгмийн халамж:

Эрүүл мэндийн доройтолтой, гэр бүлийн халамж, асрамж дутагдалтай, бие даан, эсхүл бусдын тусламжгүйгээр хэвийн амьдрах боломжгүй, өвөрмөц хэрэгцээ бүхий иргэн, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэнд наад захын хэрэгцээг нь хангах зорилгоор улсаас тэтгэвэр, тэтгэмж олгох, тусгайлсан үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэн:

Бусдын туслалцаагүйгээр өдөр тутмын үйлдлээ бие даан гүйцэтгэх чадваргүй, эсхүл оюуны

хөгжлийн бэрхшээлтэй, сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй хүнийг хэлнэ.

Бүтэн өнчин хүүхэд:

Эцэг, эх нь тогтоогдоогүй, эсхүл эцэг, эх нь хоёул нас барсан, сураггүй алга болсон, эрх зүйн чадамжгүй, эцэг, эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, түүнчлэн эцэг тодорхойгүйн улмаас эхтэйгээ

амьдарч байгаад эх нь нас барсан, гэр бүл салсны улмаас асрамждаа авсан эх/эцэг/ нь нас барсан 18 хүртэлх насны хүүхдийг хэлнэ.

Өрх толгойлсон эх /эцэг/:

Нөхөр, эхнэрийн аль нэг нь нас барсан, эсхүл сураггүй алга болсон нь шүүхээр тогтоогдсон, гэрлэлтээ цуцлуулсан, эцэг, эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, гэрлэж байгаагүй боловч төрүүлсэн болон үрчлэн авсан хүүхэдтэй ганц бие эх /эцэг/-ийг хэлнэ.

Төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ:

Асран хамгаалах, харгалзан дэмжих төрөл, садангүй бөгөөд бие даан амьдрах чадваргүй, ганц бие, байнгын эмчилгээ, асаргаа шаардагдах ахмад настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, түүнчлэн хүнд нөхцөлд байгаа хүүхдийг байрлуулан хоол, хувцас, эмнэлэг, соёл, ахуй, сэтгэл зүй, асаргаа сувилахуйн үйлчилгээ үзүүлэх, тэдний амьдралын хэвийн нөхцөлийг бүрдүүлэх, хууль ёсны эрх ашгийг нь хууль тогтоомжид заасны дагуу хамгаалах үйл ажиллагаа хэлнэ.

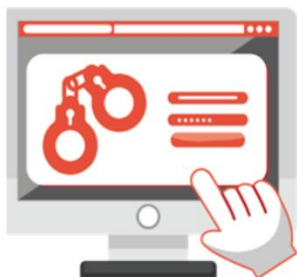
Эх үүсвэр: Сонгинохайрхан дүүргийн Нийгмийн халамжийн хэлтэс

ГЭМТ ХЭРЭГ

2026 оны эхний IV сард

ᠮᠣᠩᠭᠡᠨ
ᠨᠢᠶ᠋ᠢᠨ

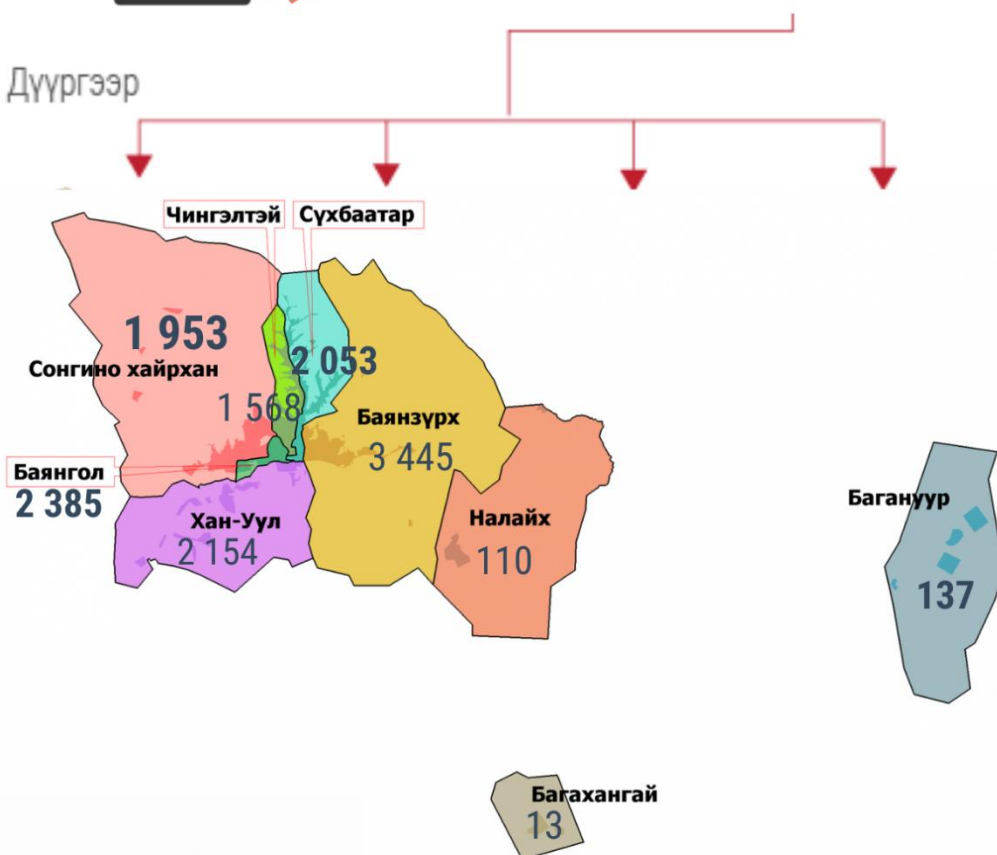

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2025 IV
1 770

2026 IV
1 953 10.3% ↑

Дүүргээр

Гэмт хэргийн улмаас

Хохирсон хүн
1 749

Гэмтсэн хүн
341

Нас барсан хүн
70

ГЭМТ ХЭРЭГ

Сонгинохайрхан дүүрэгт 2026 оны IV сард 1956 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 183 (10.3%) хэргээр өссөн байна.

Монгол улсад 2026 оны эхний 4 сард нийт 19875 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс нийслэлд 13818 (69.5%), дүүрэгт 1953 (9.8%) гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй

харьцуулахад улсын хэмжээнд 1213 (6.8%), нийслэлийн хэмжээнд 699 (5.3%), дүүргийн хэмжээнд 183 (10.3%) хэргээр тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 13. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хэлтсээр, оны эхний IV сард

Хэлтэс	2025 I-IV		2026 I-IV		Өөрчлөлт		Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
	Тоо		Тоо		Тоо	Хувь	
Нийт гэмт хэрэг	1097	956	-141	-12.8	100.0		
СХДЦХ-1	510	377	-133	-26.1	39.4		
СХДЦХ-2	301	304	3	1.0	31.8		
СХДЦХ-3	286	275	-11	-3.8	28.8		

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад Цагдаагийн 2 дүгээр хэлтэст 273 (61.1%), Цагдаагийн 3 дугаар

хэлтэст 63 (14.1%) хэргээр тус тус өссөн бол Цагдаагийн 2 дугаар хэлтэст 153 (17.4%) хэргээр буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 14. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, оны эхний IV сард

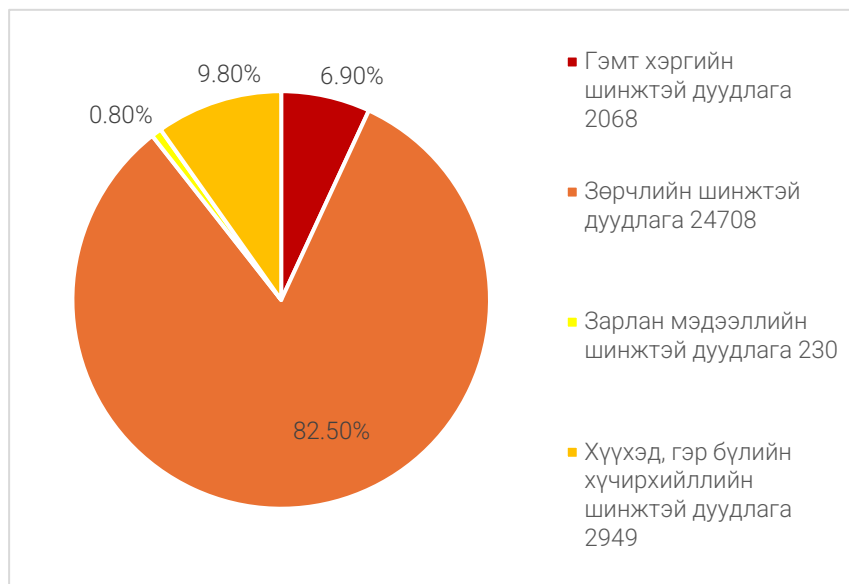
Төрөл	2025 I-IV		2026 I-IV		Өөрчлөлт		Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
	Тоо		Тоо		Тоо	Хувь	
Нийт гэмт хэрэг	1 770	1 953	183	10.3	100.0		
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	49	51	3	6.1	2.5		
Хүнийг алах гэмт хэрэг	6	9	3	50	0.4		
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	379	323	-54	-14.2	16.4		
Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэхгэмт хэрэг	8	4	-4	-50	0.2		
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	27	38	11	40.7	1.8		
Хүчиндэх гэмт хэрэг	14	12	-2	14.3	0.6		
Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	20	2	-18	-90.0	0.1		
Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	2	2	-	-	0.1		
Хулгайлах гэмт хэрэг	433	411	-22	-5.1	21.0		
Дээрэмдэх гэмт хэрэг	81	61	-30	-37.0	3.0		
Залилах гэмт хэрэг	455	712	257	56.5	36.4		
Хөрөнгө завших гэмт хэрэг	32	22	-10	-31.2	1.1		
Алдаатай гүйлгээ андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших гэмт хэрэг	49	59	10	20.4	2.9		
Автотээврийн хэрэгсэл зөвшөөрөлгүй авч явах	9	10	1	11.1	0.5		
Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх	33	41	8	24.2	1.9		
Эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг	10	38	28	3.8**	1.8		
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	14	29	15	2.1**	1.4		
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	8	7	-1	-12.5	0.3		
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	7	7	-	-	0.3		
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	20	41	21	2**	2.0		

Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	114	103	-11	-9.6	5.2
--	-----	-----	-----	------	-----

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралтыг төрлөөр нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хүний амьд явахын эсрэг гэмт хэрэг 3 (6.1%), хүнийг алах гэмт хэрэг 3 (50%), хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 11 (40.7%), хүчиндэх гэмт хэрэг 4 (2**), залилах гэмт хэрэг 257 (56.5%), алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших гэмт хэрэг 10 (20.4%), авто тээврийн хэрэгсэл зөвшөөрөлгүй авч явах гэмт хэрэг 1 (11.1%) 8 эд хөрөнгө устгах, гэмтээх гэмт хэрэг 8 (24.2%), эдийн засгийн эсрэг гэмт хэрэг 28 (3.8**), олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 15 (2.1**), цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг

21 (2**) хэргээр тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. Харин хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 54 (14.2%), гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх гэмт хэрэг 4 (50.0%), хүчиндэх гэмт хэрэг 2 (14.3%), хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 18 (90.0%), хулгайлах гэмт хэрэг 22 (5.1%), дээрэмдэх гэмт хэрэг 30 (37.0%), хөрөнгө завших гэмт хэрэг 10 (31.2%), нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 1 (12.5%), хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 11 (9.6%) тус тус буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна.

ЗУРАГ 6. ХҮЛЭЭН АВСАН НИЙТ ДУУДЛАГА МЭДЭЭЛЭЛ, төрлөөр

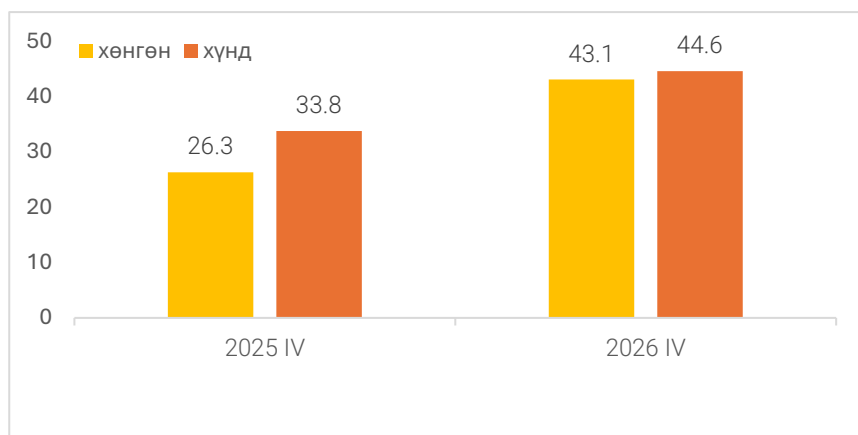
Дүүргийн хэмжээнд нийт 14457 дуудлага, мэдээлэл хүлээн авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 95 (0.6%) нэгжээр өссөн байна. Өмнөх оны мөн үеэс гэмт хэргийн шинжтэй дуудлага мэдээлэл 58 (6.5%), зөрчлийн шинжтэй дуудлага мэдээлэл 66 (0.5%) нэгжээр тус тус өссөн. Зарлан мэдээллийн шинжтэй дуудлага мэдээлэл 13 (10.2%), хүүхэд, гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй дуудлага мэдээлэл 16 (1.1%) нэгжээр тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 15. ХҮЛЭЭН АВЧ ШАЛГАСАН ГОМДОЛ МЭДЭЭЛЭЛ, оны эхний IV сард

Хүлээн авч, шалгасан гомдол мэдээллийн төрөл	Үүнээс:			
	Гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл		Зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл	
	тоо	хувь	тоо	хувь
Нийт	5 898	100	4 367	100
Хэрэг нээсэн	1 636	27.7	1 307	29.9
Татгалзсан	3 464	58.7	2 818	64.5
Шилжүүлсэн	71	1.3	8	0.2
Үлдсэн	727	12.3	234	5.4

Хүлээн авсан гомдол мэдээллийн 97.8 хувийг шийдвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 0.5 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна

ЗУРАГ 7. ГЭМТ ХЭРГИЙН ИЛРҮҮЛЭЛТ, ХУВИАР

2026 оны эхний 4 сард нийт бүртгэгдсэн 1953 гэмт хэргийн 1834 хэрэгт хэрэг бүртгэл нээсэн. Үүнээс 794 (43.3%) хэргийг илрүүлэн яллагдагч татсан байна. Нийт илрүүлсэн гэмт хэргээс хөнгөн гэмт хэргийн илрүүлэлт 43.1%, хүнд гэмт хэргийн илрүүлэлт 44.6% байна.

Хүснэгт 16. ГЭМТ ХЭРГИЙН ИЛРҮҮЛЭЛТ, ХЭЛТСЭЭР, 2026 ОНЫ IV САРД

Хэлтэс	Хэрэг бүртгэл нээсэн		Илрүүлсэн хэрэг		Илрүүлэлт		Өөрчлөлт	
	2025 IV	2026 IV	2025 IV	2026 IV	2025 IV	2026 IV	Тоо	Хувь
	Тоо		Тоо		Хувь			
Нийт	1 685	1 834	460	794	27.3	43.3	334	72.6
СХДЦХ-1	828	656	205	279	24.7	42.5	74	36.1
СХДЦХ-2	423	686	117	294	27.7	42.9	177	2.5**
СХДЦХ-3	434	492	138	221	31.8	44.9	83	60.1

Нийт илрүүлсэн 794 гэмт хэргийн 279 (35.1%) хэргийг цагдаагийн 1 дүгээр хэлтэс, 294 (37.1%) хэргийг цагдаагийн 2 дугаар хэлтэс, 221 (27.8%) хэргийг цагдаагийн 3 дугаар хэлтэс тус тус илрүүлсэн байна. Гэмт хэргийн улмаас иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагад 12 728 600 000

төгрөгийн хохирол учирснаас 3 985 400 000 (31.3%) төгрөгийг нөхөн төлүүлсэн байна. 2026 оны эхний 3 сард гэмт хэргийн улмаас 1846 иргэн хохирч, үүнээс 63 хүн нас барж, 364 хүн гэмтсэн байна

ХҮСНЭГТ 17. ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ, ХЭЛТСЭЭР, ОНЫ ЭХНИЙ IV САРД

Хэлтэс	Нийт зөрчил				Нийт зөрчилд эзлэх хувь	Шийдвэрлэлт				Нийт зөрчил шийдвэрлэлтийн хувь
	2025 I-IV	2026 I-IV	Өөрчлөлт			2025 I-IV	2026 I-IV	Өөрчлөлт		
	Тоо		Тоо	Хувь		Тоо		Тоо	Хувь	
Нийт зөрчил	17 288	12 244	-5 044	-29.2	100.0	16 633	11 906	-4 727	-28.4	97.2
СХДЦХ-1	7 614	4 279	-3 335	-43.8	34.9	7 247	4 114	-3 133	-43.2	96.1
СХДЦХ-2	3 288	4 577	1 289	39.2	37.4	3 137	4 497	1 360	43.3	98.2
СХДЦХ-3	6 386	3 388	-2 998	-46.9	27.7	6 249	3 295	-2 954	-47.3	97.2

**дахин их

Дүүргийн хэмжээнд 2026 оны эхний 4 сард нийт 12244 зөрчил бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5044 (29.2%) зөрчлөөр буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна. Зөрчил гаргасан 11 152 иргэн, 63 хуулийн этгээдийг 4 457 960 000 төгрөгөөр торгож, 690 хүнд баривчлах шийтгэл оногдуулсан байна. Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 4279 (34.9%) нь цагдаагийн I хэлтэст, 4577 (37.4%) нь цагдаагийн II хэлтэст, 3388 (27.7%) нь цагдаагийн III хэлтэст тус тус бүртгэгдсэн байна. Нийт зөрчлийн 11906 (97.2%)-ийг шийдвэрлэсэн байна.

ЗУРАГ 8. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, 2026 ОНЫ IV САРД

Хамгийн бага 7

152

39-р хороо

9-р хороо

2026 оны эхний 4 сард дүүргийн 43 хорооноос 39 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт 7 (0.3%) гэмт хэрэг гарсан нь хамгийн бага, 9 дүгээр хорооны нутаг дэвсгэрт 152 (7.8%) гэмт хэрэг гарсан нь хамгийн их байна.

ХҮСНЭГТ 18. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, ХОРООГООР, 2026 ОНЫ IV САРД

Хороо	2025 I-IV		2026 I-IV		Өөрчлөлт		Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
	Тоо		Тоо		Тоо	Хувь	
Дүүргийн дүн	1 770	1 953	183	10.3			100.0
1-р хороо	41	33	-15	-36.6			1.7
2-р хороо	46	22	-24	-52.2			1.1
3-р хороо	26	18	-8	-30.8			0.9
4-р хороо	44	32	-12	-27.3			1.6
5-р хороо	20	26	4	20			1.3
6-р хороо	47	59	12	-25.5			3.0
7-р хороо	48	65	17	35.4			3.3
8-р хороо	41	26	-15	-36.6			1.3
9-р хороо	30	152	122	5.1**			7.8
10-р хороо	26	49	23	88.5			2.5
11-р хороо	42	54	12	28.6			2.8
12-р хороо	66	61	-5	-7.6			3.1
13-р хороо	41	39	-2	-4.9			2.0
14-р хороо	44	53	9	20.4			2.7
15-р хороо	37	26	-11	-29.7			1.3
16-р хороо	46	42	-4	-8.7			2.1
17-р хороо	34	34	-	-			1.7
18-р хороо	55	50	-5	9.1			2.6
19-р хороо	77	96	19	24.7			4.9
20-р хороо	85	70	-15	-17.6			3.6
21-р хороо	39	36	-3	-7.7			1.8
22-р хороо	39	35	-4	-10.3			1.8
23-р хороо	17	45	28	2.6**			2.3
24-р хороо	34	60	26	76.5			3.1
25-р хороо	42	42	-	-			2.1
26-р хороо	35	27	-8	-22.9			1.4
27-р хороо	77	51	-24	-31.2			2.6
28-р хороо	23	33	10	43.5			1.7
29-р хороо	103	113	10	9.7			5.8
30-р хороо	15	24	9	60			1.2
31-р хороо	19	21	2	10.5			1.1
32-р хороо	74	77	3	-4.0			3.9
33-р хороо	80	75	-5	6.2			3.8
34-р хороо	54	39	-24	-44.4			2.0
35-р хороо	16	11	-5	-31.2			0.6
36-р хороо	36	39	3	8.3			2.0
37-р хороо	50	61	11	22			3.0
38-р хороо	28	27	-1	-3.6			1.3
39-р хороо	13	7	-6	-46.1			0.3
40-р хороо	28	36	8	28.6			1.7
41-р хороо	24	37	13	54.2			1.8
42-р хороо	15	26	11	73.3			1.2
43-р хороо	13	24	9	69.2			1.1

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг:

Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхгүйг ойлгоно.

16 түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч:

Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол:

Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Эх үүсвэр:

Сонгинохайрхан дүүргийн цагдаагийн хэлтэс

Яллагдагч:

Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

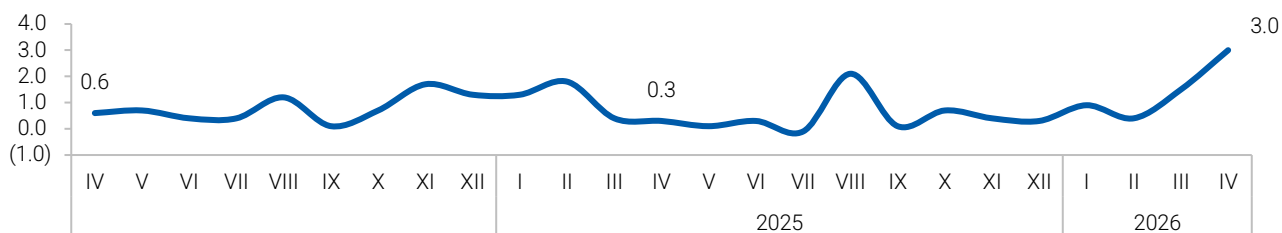

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 10.1 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2026 оны 4 дүгээр сард нийслэлийн хэмжээнд өмнөх оны мөн үеэс 10.1 хувиар, өмнөх сараас 3.0 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс 2026 оны 4 дүгээр сард өмнөх оны мөн үеэс 10.1 хувиар өсөхөд Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 21.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 11.9 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 6.1 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 10.5 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний

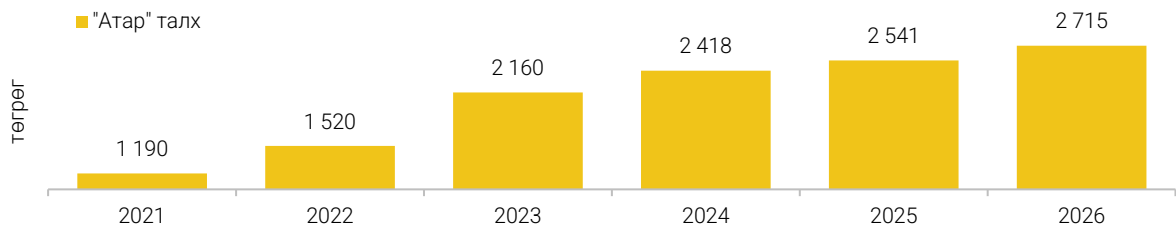
бүлгийн үнэ 8.1 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний үнэ 6.6 хувь, боловсролын үйлчилгээний үнэ 13.6 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 9.5 хувь, даатал санхүүгийн үйлчилгээний үнэ 23.6 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 11.3 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 19. БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг, жил бүрийн IV сард

Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2024 IV	2025 IV	2026 IV
Талх "Атар", "Талх чихэр" ХК	ширхэг	2 418	2 564	2 571
Хонины мах, ястай	кг	14 113	14 544	21 500
Үхрийн мах, ястай	кг	15 628	17 656	25 900
Гурил, дээд зэрэг, "Улаанбаатар" ХК савласан	кг	2 969	3 115	3 692
Гурил, 1-р зэрэг, "Улаанбаатар" ХК савласан	кг	2 426	2 589	2 798
Гурил, 2-р зэрэг, "Улаанбаатар" ХК савласан	кг	1 699	1 838	1 976
Элсэн чихэр	кг	3 560	3 757	3 863
Төмс, монгол	кг	1 887	1 223	2 748
Байцаа, монгол	кг	1 818	2 591	3 476
Лууван, монгол	кг	2 486	2 307	2 748
Манжин, монгол	кг	2 175	2 930	3 926
Сонгино, хятад	кг	3 277	3 438	3 502
Цагаан будаа	кг	3 542	3 576	3 646
Алим, Польш	кг	6 894	6 744	7 878
Банана, импорт	кг	7 463	6 818	7 716
Сүү, ууттай, "Элекстра" 500 гр, 1 уут, Монгол	грамм	2 249	2 259	2 370
Өндөг, "Түмэн шувуут, Баян", 1 ш, энгийн, Монгол	ширхэг	662	610	618

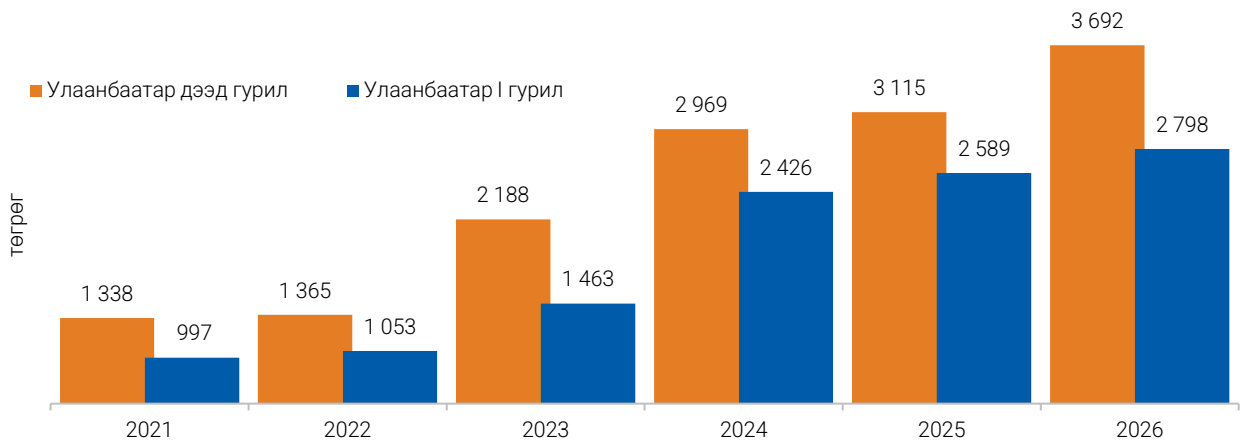
ЗУРАГ 10.

НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IV сард

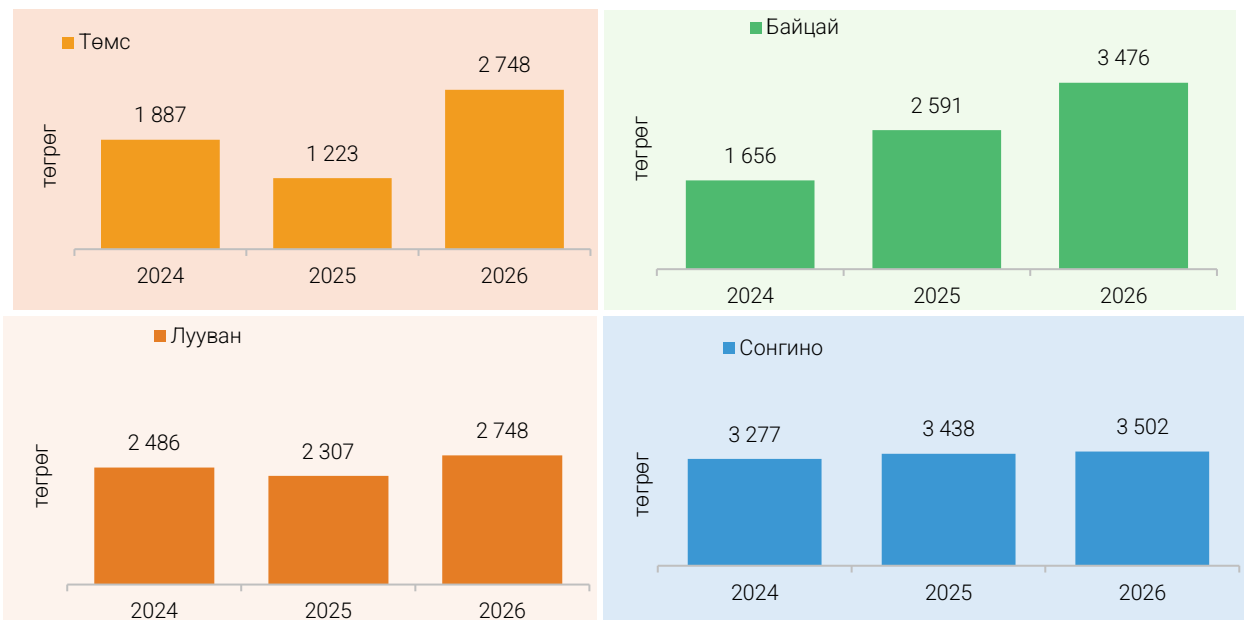
ЗУРАГ 11.

НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IV сард

ЗУРАГ 12.

НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IV сард

ХҮСНЭГТ 20.

НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДУНДАЖ ҮНЭ, сараар

Үхрийн ястай мах												
Он	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
төгрөг												
2021	11 614	12 606	12 666	13 853	13 956	14 768	14 793	13 700	13 420	13 277	13 342	13 493
2022	14 059	13 999	14 255	14532	15 144	15 387	15 119	14 236	13 730	13 562	13 226	13 395
2023	13 610	14 416	15 072	16 747	18 476	20 100	19 040	16 436	16 277	15 688	15 542	15 842
2024	16 436	17 149	17 624	18 126	19 531	18 895	18 533	17 735	18 137	17 864	17 783	18 261
2025	19 073	19 637	19 932	20 064	20 280	21 285	19 495	19 200	19 200	19 325	19 075	20 495
2026	22 545	23 545	24 295	25 900								

Хонины ястай мах												
Он	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
төгрөг												
2021	9 034	10 459	10 692	12 318	12 389	12 696	12 440	11 380	10 974	11 006	10 773	10 846
2022	11 530	11 939	12 585	12 620	12 705	12 803	12 358	11 526	11 022	10 238	9 806	9 918
2023	10 545	11 721	12 820	14 062	15 369	16 597	15 288	13 237	12 702	12 006	11 834	12 078
2024	12 923	13 776	13 917	14 628	16 054	16 355	15 294	14 745	14 510	14 245	14 088	14 697
2025	15 560	16 495	17 177	17 458	17 270	17 088	14 495	15 000	14 525	14 525	14 870	15 450
2026	18 125	18 250	18 375	21 500								

2026 оны 4 дүгээр сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй үхрийн ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 6.0 хувиар, хонины ястай махны үнэ 17.0 хувиар тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 21.

ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, байршлаар

Байршил	2024.IV.29			2025.IV.28			2026.IV.27		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Байршил	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Хагас коксон шахмал түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
	төгрөг								
Хүчит шонхор зах	7 500	7 000	3 750	7 500	7 000	3 750	8 500	8 500	5 000
Сүхбаатар	7 500	7 000	3 750	7 500	7 000	3 750	9 000	9 000	5 000
Цайз зах	8 500	7 500	3 750	8 000	8 000	3 750	8 000	8 000	5 000
Хангай зах	7 000	7 000	3 750	7 000	7 000	3 750	8 000	8 000	5 000
Дундаж үнэ	7 625	7 125	3 750	7 500	7 250	3 750	8 365	8 365	5 000

Эх үүсвэр: Нийслэлийн хүн амын өргөн хэрэглээний үнийн IV сарын мэдээ

ХҮСНЭГТ 22.

ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төрлөөр

ШТС	2025.IV.28					2026.IV.27				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
	төгрөг									
Тэс	-	-	2 390	3 140	-	-	-	2 590	4 340	-
Петровис	3 710	2 370	2 390	3 140	-	4 010	2 370	2 590	4 340	-
Сод монгол	3 710	2 315	2 390	3 140	-	4 010	2 315	2 590	4 390	-
Шунхлай	3 710	2 350	2 390	3 140	-	4 010	2 350	2 590	4 320	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 950	-	-	-	-	1 950

Дундаж үнэ	3 710	2 345	2 390	3 140	1 950	4 010	2 345	2 590	4 347	1 950
------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Эх үүсвэр: Нийслэлийн хүн амын өргөн хэрэглээний үнийн IV сарын мэдээ

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ):

Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0}Q_{i0}}{\sum P_{i0}Q_{i0}}$$

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд: ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t – Тайлант үе

0 – суурь үе

P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Оны эхний IV сард дүүргийн хэмжээнд 443 толгой том мал зүй бусаар хорогджээ.

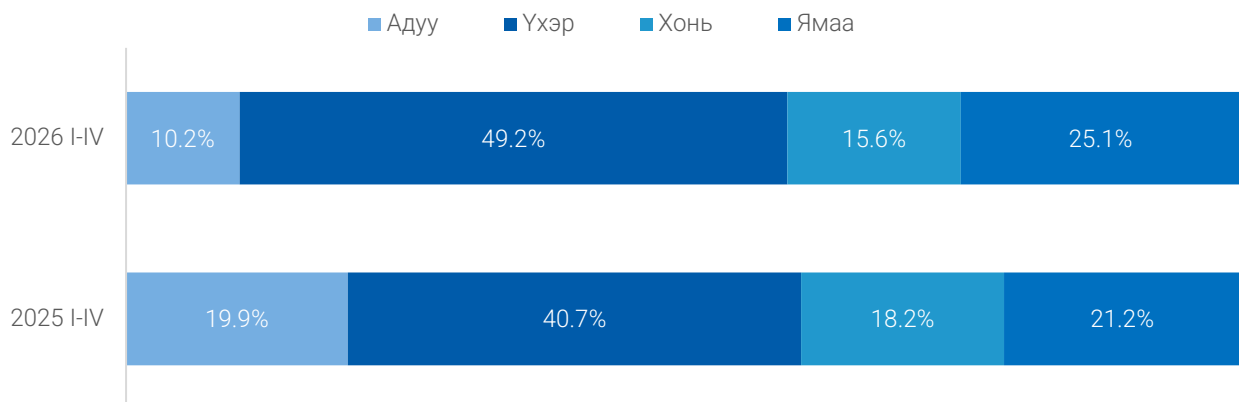
Том малын зүй бус хорогдол 2026 оны IV сард 443 толгой болж, өмнөх оны мөн үеэс 212 (1.9 дахин) толгой малаар өссөн байна. Нийт хорогдол оны эхний малын 0.64 хувийг эзэлж байна. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь

авч үзвэл, ямаа 111 толгой, хонь 69 толгой, үхэр 218 толгой, адуу 45 толгойгоор хорогдсон байна. Нийт хорогдсон малын 49.2 хувийг үхрийн хорогдол эзэлж байна

ХҮСНЭГТ 23. ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, оны эхний IV сард

Малын төрөл	Хорогдсон том мал		Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь	
	2025 I-IV	2026 I-IV	2025 I-IV	2026 I-IV
	толгой мал		хувь	
Дүн	231	443	0.33	0.64
Адуу	46	45	0.25	0.22
Үхэр	94	218	0.36	0.86
Тэмээ	-	-	-	-
Хонь	42	69	0.33	0.6
Ямаа	49	111	0.37	0.98

ЗУРАГ 13. ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, оны эхний IV сард

Ойлголт, тодорхойлолт

Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь:

Зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100 -гаар үржүүлж тооцно.

Том малын зүй бус хорогдол:

Гэнэтийн аюулаар буюу байгалийн аюулт үзэгдэл, өвчнөөр хорогдсон (халдвартай, халдваргүй), зэрлэг амьтанд идүүлсэн, бариулсан ба бусад шалтгаанаар хорогдсон төл малаас бусад малыг оруулна.

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2026 оны IV сард 3.7 °C байв.

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2026 оны 4 дүгээр сард -3.7 °C байгаа нь өмнөх оны мөн үеийн дундажтай харьцуулбал 1.0 °C-аар хүйтэн

байв. Энэ сарын хур тунадасны нийлбэр 9.3 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 16 метр секунд хүрсэн байна.

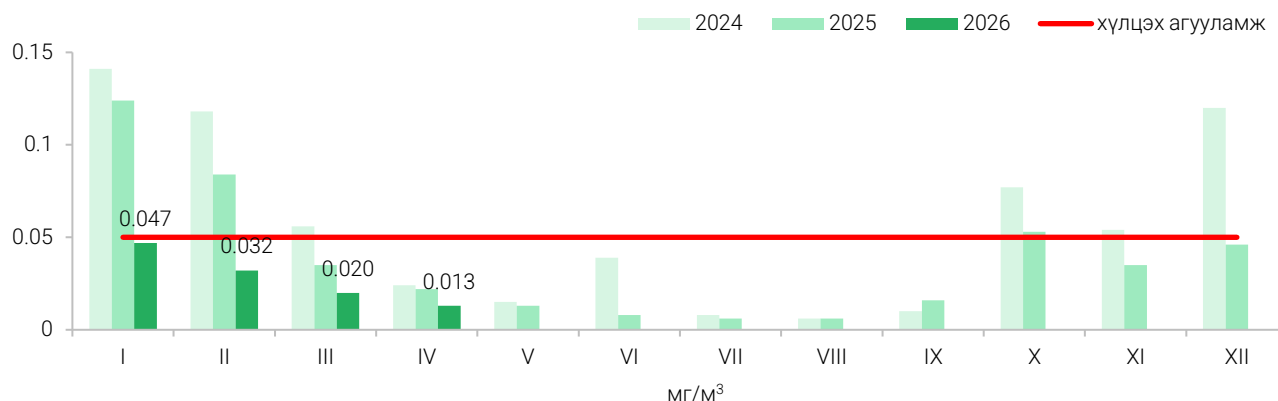
ХҮСНЭГТ 24. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, IV сард

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий, мг/м ³	SO ₂	0.050	416	0.163	65	0.032
Азотын давхар исэл, мг/м ³	NO ₂	0.050	442	0.109	213	0.048
Тоосжилт, мг/м ³	PM ₁₀	0.100	469	0.397	139	0.081
	PM _{2.5}	0.050	445	0.236	235	0.047
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, мг/м ³	CO	10.000	374	53.119	44	1.82
Озон, мг/м ³	O ₃	0.100	840	0.108	3	0.031

Улаанбаатар хотын агаарын чанарыг гэр хороолол, автозам, орон сууцны хороолол, үйлдвэрийн бүс орчмын 19 цэгт агаар бохирдуулах бодис болох хүхэрлэг хий (SO₂), азотын давхар исэл (NO₂), PM_{2.5}, PM₁₀ тоосонцор, нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO), озон (O₃) болон цаг уурын үзүүлэлтүүдийг тасралтгүй хэмжилтийн автомат анализатороор тодорхойлж байна.

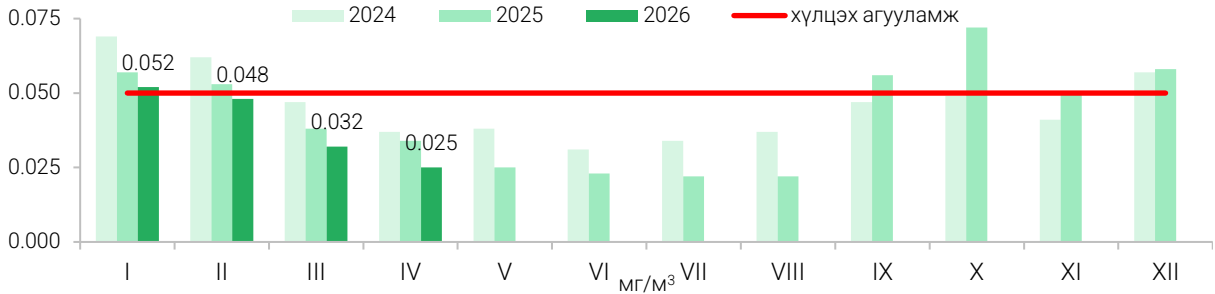
ЗУРАГ 14.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 15 станцын дундаж, мг/м³

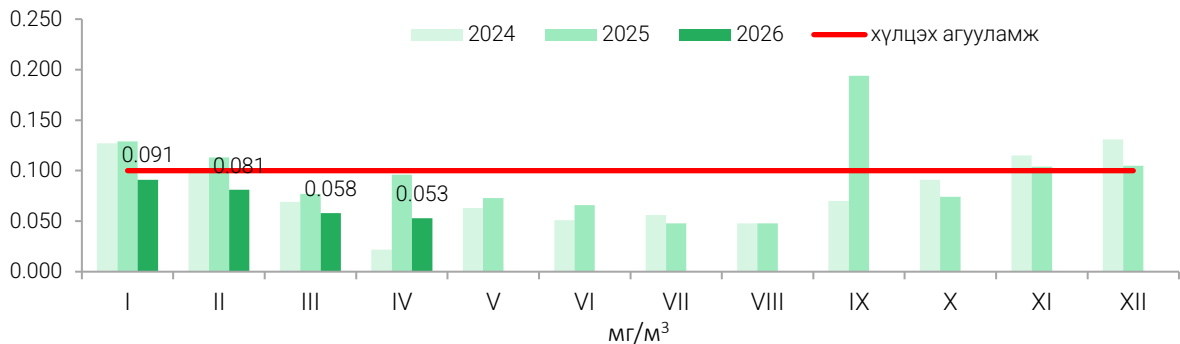
ЗУРАГ 15.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 16 станцын дундаж, мг

ЗУРАГ 16.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 16 станцын дундаж

ХҮСНЭГТ 25.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2026 оны IV сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоосонцор (PM ₁₀)	Тоосонцор (PM _{2.5})
Нийт	0	14	0	20	9
Мишээл экспо	-	-	-	1	-
Баруун 4 зам	-	12	-	-	-
Тахилт	-	1	-	1	-
13-р хороолол	-	1	-	-	-
Зуун айл	-	-	-	1	-
Цахилгаан станц	-	-	-	-	8
Ургах наран хороолол	-	-	-	1	-
Хайлааст	-	-	-	-	-
Таван буудал	-	-	-	7	-
Богд хааны ордон музей	-	-	-	-	-
Шархад	-	-	-	-	-
Налайх	-	-	-	1	-
Яармаг	-	-	-	6	-
Нисэх	-	-	-	-	-
Толгойт	-	-	-	-	-
Зурагт	-	-	-	-	-
Амгалан	-	-	-	-	-
Дамбадаржаа	-	-	-	2	-
Баянхошуу	-	-	-	-	1

ХҮСНЭГТ 26.

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м3, IV сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	Тохилт	13-р хороолол	Зуун айл	Цахилгаан станц	Ургах наран хороолол	Хайлааст	Таван буудал
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.014	0.017	0.006	0.011	0.012	0.009	0.015	0.009	0.009
	Хамгийн их	0.043	0.031	0.013	0.030	0.025	0.02	0.038	0.017	0.021
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	25	27	26	28	23	30	30	29
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	0.008	0.047	0.041	0.036	0.008	0.015	0.028	0.019	0.022
	Хамгийн их	0.027	0.06	0.051	0.051	0.015	0.03	0.041	0.029	0.039
	XXX*-с давсан %	-	40	4	4	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	30	27	26	30	30	30	25	26
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	1.147	0.675	-	0.496	0.585	0.317	0.312	0.727	-
	Хамгийн их	3.158	0.968	-	0.927	0.869	0.898	0.504	1.292	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	21	30	-	26	30	30	11	30	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.063	0.055	0.069	0.040	0.065	-	0.063	0.059	0.083
	Хамгийн их	0.103	0.095	0.138	0.082	0.117	-	0.145	0.1	0.147
	XXX*-с давсан %	3	-	4	-	3	-	3	-	24
	Хэмжилтийн тоо	30	30	27	26	29	-	30	25	29
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	0.010	0.013	0.016	0.008	0.011	0.028	0.014	0.005	-
	Хамгийн их	0.019	0.025	0.032	0.021	0.021	0.053	0.019	0.012	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	27	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	30	27	26	30	30	30	25	-
Озон O ₃ **	Дундаж	0.046	-	-	0.024	0.014	-	-	-	-
	Хамгийн их	0.076	-	-	0.041	0.028	-	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	90	-	-	78	90	-	-	-	-

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Богд хааны ордон музей	Шархад	Налайх	Яармаг	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Дамбада ржаа	Баянхошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.017	0.010	0.013	0.019	-	0.012	-	-	-
	Хамгийн их	0.046	0.026	0.049	0.033	-	0.032	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	30	30	30	-	30	-	-	-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	0.031	0.030	0.023	0.026	-	0.019	0.028	0.023	-
	Хамгийн их	0.044	0.040	0.033	0.041	-	0.035	0.044	0.036	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	30	30	30	-	30	30	29	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.363	0.625	0.505	0.380	0.488	1.039	1.078	-	-
	Хамгийн их	0.639	1.785	0.856	0.8	0.89	2.46	2.197	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	30	30	30	30	30	30	-	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.016	0.042	0.057	0.077	0.043	0.038	0.017	0.044	0.072
	Хамгийн их	0.053	0.084	0.106	0.149	0.075	0.078	0.033	0.069	0.226
	XXX*-с давсан %	-	-	3	20	-	-	-	-	7
	Хэмжилтийн тоо	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	0.016	0.006	0.006	0.015	0.011	0.013	0.010	0.010	0.017
	Хамгийн их	0.023	0.018	0.016	0.03	0.018	0.029	0.021	0.018	0.033
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	22	30	30	30	30	30	30	30	30
Озон O ₃ **	Дундаж	-	0.006	-	0.072	0.071	0.084	0.040	0.073	-
	Хамгийн их	-	0.008	-	0.111	0.1	0.119	0.044	0.095	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	7	-	29	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	90	-	89	90	87	90	90	-

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2026 оны 3 дүгээр сарын 04-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд Амоны азот 5 дахин, биохимийн

хэрэгцээт хүчилтөрөгч 32 дахин, нитритийн нэгдэл 1.6 дахин, эрдэс фосфор 25 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 27. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА, IV сард

Үзүүлэлт	Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг		
		Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	10.66	1.7 дахин их	0.05	120 дахин бага
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BХХ ₅	≤3	2.4	Хэвийн	98.4	32 дахин их
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤0.02	0.007	Хэвийн	0.032	1.6 дахин их
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.05	Хэвийн	25.07	5 дахин их
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.005	Хэвийн	2.496	25 дахин их

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2026 оны эхний 4 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 356 зөрчлийг илрүүлсэн байна. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 48.0 хувийг ан амьтны зөрчил, 39.0 хувийг ургамал, хөрсний бохирдол, 5.6 хувийг ойн зөрчил, 3.4 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний

зөрчил, 0.8 хувийг усны зөрчил, 0.8 хувийг агаар, химийн бодисын зөрчид, 0.8 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 1.4 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 117.6 сая төгрөгийн торгууль ногдуулж, 223.8 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 28. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ

Илрүүлсэн зөрчил, Төрлөөр	2026 I-IV		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (мян төгрөг)
Бүгд	356	356	117 560.0
Ой	20	20	4 200.0
Ан, амьтан	171	171	51 650.0
Газрын	-	-	-
Ус	3	3	1 500.0
Ургамал, хөрсний бохирдол	139	139	48 030.0
Агаар, химийн хорт бодис	3	3	500.0
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	3	3	2 350.0
Геодези зураг зүй, кадастр			
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	12	12	8 100.0
Бусад	5	5	1 230.0

Аюулт үзэгдэл, осол:

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2026 оны эхний 4 сард 77 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 35.0 хувиар өссөн байна.

Гамшгийн улмаас 14 хүн амь насаа алдаж, 116 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 1 706.6 сая төгрөг зарцуулжээ.

2026 оны эхний 4 сарын байдлаар 826 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 20.0 хувиар буурсан байна. Гал түймрийн улмаас 19 хүн түлэгдэж гэмтэн, 9 хүн эндсэн байна.

Худал дуудлага 30 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 57.9 хувиар өссөн байна. Гал түймрийн аюулаас 696 хүн, 225 байшин барилга, 270.3 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварчээ.

Гал түймэр гарсан шалтгаанаар нь ангилбал санамсаргүй байдлаас 568 (68.8%), цахилгаанаас 205 (24.8%), санаатай үйлдлээр 7 (0.8%), бусад шалтгаанаар 40 (4.8%), шалтгаан тодорхойгүй 6 (0.7%) гал түймэр гарчээ.

ХҮСНЭГТ 29. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, ДҮҮРГЭЭР ЖИЛ БҮРИЙН IV САРД

Дүүрэг	2024 I-IV	2025 I-IV	2026 I-IV	2026 2025
				Хувь
Нийслэлийн дүн	582	1 033	826	-20.0
Багануур	12	46	24	-47.8
Багахангай	3	6	2	-66.7
Баянгол	50	94	82	-12.8
Баянзүрх	157	230	206	-10.4
Налайх	28	49	35	-28.6
Сонгинохайрхан	139	265	189	-28.7
Сүхбаатар	67	109	96	-11.9
Хан-Уул	67	147	107	-27.2
Чингэлтэй	59	87	85	-2.3

Гал түймэрт 321 гэр, орон сууц, 28 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 49 машин техник, 191 малын хашаа саравч, бусад төрлийн 237 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 568, төрийн өмчийн 208, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 49 объект өртөж, нийт 1616.6 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна. Нийслэлийн Онцгой байдлын

газраас 2026 оны эхний 4 сард 166 барилгын зураг төсөл, ашиглалтад хүлээн авч буй 232 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 2576 айл өрх, 2434 объектод үзлэг шалгалт хийж, 8559 галын зөрчил илрүүлж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 786 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 956 мэдэгдэл хүргүүлж, 106.0 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт

болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

ТАНИЛЦУУЛГА ХЯНАСАН:

	Хэлтсийн дарга	Б.Баатарцогт
	Ахлах мэргэжилтэн	Г.Батцэцэг

ТАНИЛЦУУЛГА БЭЛТГЭСЭН:

	Эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлт	
I	Эрүүл мэнд	О.Үүрийнцолмон
II	Төсөв	Б.Зүмбэрэл
III	Нийгмийн даатгал	Б.Зүмбэрэл
IV	Нийгмийн халамж	З.Эрдэнэчимэг
V	Гэмт хэрэг	З.Эрдэнэчимэг
VI	Хэрэглээний үнэ	О.Үүрийнцолмон
VII	Хөдөө аж ахуй	Б.Зүмбэрэл
	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл	

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ХОЛБОО БАРИХ:

Утас: 70171660, 70171322

E-mail: Songinokhairkhan@nso.mn